

අනුගාමය

කලාප අංක : 74

ශ්‍රී. මු. ව. 2557 ක් වූ ඉල් මස කලාපය, රා. ව. 2013 ක් වූ නොවැම්බර් මස 17 වන දින

වැලගම ශ්‍රී සුගත ශාන්තිසේවා සංඝදායේ නිර්මාතෘ ගරු ආචාර්ය සභාපති
වී. ඩබ්ලිව්. ඒ. කලාණු වසන්ත මහතා විසිනි.

නමෝ නුසුය නාගවතෝ ජභනතෝ සමමා සමබ්බදධාසුය !!!

වී පිඬුවක මිහිරියාව ඇති කෙලෙස් නසන ඔහුට

(මජ්ඣිම නිකාය - මට්ටිකානික සූත්‍රය)

ධම්මාමි පිත්චතුති,

අද ශ්‍රී බුද්ධ පරිනිර්වාණ වර්ෂ ක්‍රමයෙන් 2557 ක් වූ ඉල් මස පුර පෝ දිනයයි. කිතු වසින් 2013 ක් වූ නොවැම්බර් මස 17 දිනට යෙදුණු පුර පොහෝ දිනයයි. ශාසන ඉතිහාසයේ ඉතා වැදගත් කරුණු කිහිපයක් සිහිපත් කරන දිනයකි. ඒ අතර විශේෂයෙන් ශාන්ති නායකයාණන් වහන්සේ පළමු වස් කාලය ගත කිරීමෙන් පසු ප්‍රථම ධර්මදාන පිරිස ධර්ම ප්‍රචාරය සඳහා පිටත් කර නමත් වහන්සේද තුන් බෑ පටිලයක් දමනය කිරීම සඳහා උරුවෙල් දනව්වට වැඩම කිරීම. සැරියුත් මහ රහතන් වහන්සේ පිරිනිවන් පෑම මෙම වසරේ විවර මාසයේ කඩින විවර පූජාව කළ හැකි අන්තිම දිනය වීම ද ඒ අතර වනු ඇත.

අද දහම් පණිවුඩය සඳහා මාතෘකා කර ගත්තේ මැදුම් සඟියෙහි මහාසීතනාද වන්තයෙහි මට්ටු පිණිකික සූත්‍රයයි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ මේ සූත්‍රය දේශනා කරන ලද්දේ ශාක්‍ය ජනපදයේ කපිල වස්තු නුවර හෙවත් කිඹුල්වත් නුවර තිඹුණ්ඩාරාමයේදීය. උන්වහන්සේ මෙදින පෙරවරු කාලයේ හැඳ පෙරවා පිඬුසිඟා වළඳ දීවා විතරණය සඳහා අසල ඇති මහා වනයට වැඩම කර මනා අතපතර වැඩුණු තරුණ බෙලි ගසක සෙවනෙහි විවේක සුවයෙන් වැඩසිටියහ.

ඒ අතර වතැනින් සක්මන් කරමින් සිටි දණ්ඩපාණි නම් ශාක්‍යයෙක් විය. මොහු භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ඥාති පරපුරේ කෙනෙකි. ඔහු නිතරම දණ්ඩක් (රිටක්) අතැතිව ගමන් කිරීම සිරිතකි. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අසල එකත්පසෙකට වි රිටෙහි එල්ලීම මෙන් පැද්දෙමින් ශාක්‍යයන්ගේ ස්වභාවයක් වූ මාන්තයද හිතේ ඇතිව ගෞරව කිරීම් කිසිත් නැතිව භාග්‍යවතුන් වහන්සේ අමතා "කිංවාදී සමිණෝ කිමිසඛාසී" කී? ("ඉමණ හවත් ගෞතමයෝ මොනවගේ දහමක් කියන්නේද? කුමක් ප්‍රකාශ කරනවද?") යනුවෙන් ඇසීය.

භාග්‍යවතුන් වහන්සේ පිළිතුරු දෙනව. "ආයුෂ්මතුති දිව්‍ය, බ්‍රහ්ම, මාරයින් සහිත මුළු ලෝක පුජාව අතර යමෙක් කිසිවකු හා වාද විවාද නොකරයිද, කාමයන් සමග වාස නොකොට ශ්‍රේෂ්ඨත්වයට පත්ව සැක සංකා නැති කොට තන්හා දුරු කොට හඳුනාගන්නා (සංඥා) අරමුණු නිසා කෙලෙස් ඇති වීමට ඉඩ නොදෙන්නෙක් වේද? මම වචනි ස්වභාවයෙන් යුතු කෙනෙකි. මගේ ප්‍රකාශය වියයි." යනුවෙන් වදාළහ. හිතේ මාතය ඇති දණ්ඩපාණිට මේ ගැන එතරම් වැටහීමක් නොවීය. නමුත් මාතය නිසා ඒ බව නොපෙන්වා ගිය වනා දිව කළවා "එහෙමද?" කියලා ආපු විදියටම රිටද අතිමින් ගියේය.

එදින සවස දම්සනා මණ්ඩපයේදී භාග්‍යවතුන් වහන්සේ තික්ඝුන් වහන්සේ අමතා දහවල් කාලයේදී දණ්ඩපාණිට තමන් වහන්සේ කිනම් ආකාරයේ කෙනෙකුදැයි ඔහුට කියාදුන් ආකාරයටම මෙහිදීද දේශනා කළහ. එවිට එක්තරා හිමි නමක් "ස්වාමීනි, භාග්‍යවතුන් වහන්සේ, ඔහුට දුන් පිළිතුර පරිදි කොහොමද මේ හඳුනාගන්නා අරමුණු වලින් (සංඥාවන් නිසා) කෙලෙස්

ඇති නොවන ලෙසට හැසිරෙන්නේ.” යනුවෙන් විමසුවා. ඒ සඳහා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සත්වයන්ගේ සිත තුළ කෙළෙස් ක්‍රියාත්මක වන විධි පිළිබඳව ඉතා වමන්කාර ධර්ම රසය වැනෙන කරුණු 07ක් සහිත විග්‍රහයක යෙදුණා. මහණෙනි සත්වයා බොහෝ කල් සසරෙහි ගමන් කරවන තාක්ණ දාණ්ඩී සංඛ්‍යාත යම් යම් හඳුනා ගැනීම් (සංඥා) කොට්ඨාසයෝ සත්වයා සහගතව පවතීද ඒ නිසා (මෙය මාගේ යයි) සතුටු විය යුත්තෙක්, බැසගත යුත්තෙක්, කිව යුත්තෙක් හැත්තම් වයම 01. රාහානුසයන්ගේ (ඇලීමේ ගතියෙහි) කෙළවරය. 02. පටිකානුසයන්ගේ (කේන්තියැමේ, තරන යැමේ, ගැටීමේ ස්වභාවයෙහි) කෙළවරය. 03. දිට්ඨානුසයන්ගේ (මෙය මාගේය යනුවෙන් ආත්මවාදීව අල්ලා ගැනීමේ) කෙළවරය. 04. විචිකිච්ඡානුසයන්ගේ (බුද්ධාදී අටතැන් පිළිබඳ සැකයෙහි) කෙළවරය. 05. මානානුසයන්ගේ (තමා හා අනුන් උස් පහත් කොට මැනීමේ ස්වභාවයෙහි) කෙළවරය. 06. භවරාහානුසයන්ගේ (සසර පැවත්මට ඇති කැමැත්තෙහි) කෙළවරය. 07. අවිජ්ජානුසයන්ගේ (ආර්ය සත්‍ය නොදන්නාකමෙහි) කෙළවරය යනුවෙන් සත්ව සත්තාගයේ සිලුම්ච හෝ භවයෙන් නවයට යන අනුසය ධර්ම හෙවත් කෙළෙස් මළ හතක් පැහැදිලි කොට මහණෙනි, මෙයම සත්වයා දඬු මුගුරු, ආයුධ ගැනීම, කලහ, විග්‍රහ, විරුද්ධ වීම, බැහැ ගැනීම, කේලාම්, බොරු කීම ආදියට හේතු වන චේතනාවන්ගේ කෙළවර වෙයි. මේ ළාමක අකුසල ධර්මයෝ සම්පූර්ණයෙන් නිරුද්ධ වෙතියිද වැඩිදුරටත් වදාරා භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ආසනයෙන් නැගිට විහාරයට වැඩි සේක.

වතැන වැඩ සිටි නික්මුන් වහන්සේලාට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙටියෙන් වදාළ මේ දහම විස්තර අරුත් වශයෙන් දැනගැනීමට ඕනෑවී, කච්චායන මහරහතන් වහන්සේ ළගට ගියා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වදාළ ඒ දහම ඒ විදියටම කිව්වා මේ තරම් හොඳින් දේශනා කොට දීලා තිබියදී තමන් වහන්සේ පැහැදිලි කළද මේ ටිකම තමයි කියලා. උන්වහන්සේ ශාස්තෘ ගෞරවයෙන් යුතුව මැලි බවක් දක්වා නැවත නැවත ඇවිටිලි කරන නිසා කෙටියෙන් වදාළ ධර්මය විස්තර කොට ප්‍රකාශ කරන නික්මුන් අතරින් අගතැන් පත්වූ කච්චායන භාමුදුරුවෝ මේ දේශනාවද විස්තර වශයෙන් පැහැදිලි කළේය.

ඇවැත්ති, ඇසද, රූපයන්ද නිසා ඇස නිසා හටගන්න රූප දැනගන්නා වූ සිත හෙවත් චක්ඛු විඤ්ඤාණය උපදී. ඒ තුනෙහි එකතුව ස්පර්ශය හෙවත් ගැටීමක් වේ. මේ සම්බන්ධයෙන් රූපය බලනවා කියන හැඟීම එකවා. එය වේදනාවයි. එතෙම නැතිනම් එය විඳීමයි, දැනීමයි. එසේ දකිනවා යන හැඟීමත් එක්කම අනවල් රූපය යයි හඳුනා ගන්නවා. හිතට ගන්නවා අනවල් රූපයක් දැක්කා කියලා. ඒ ගත් හිත (සංඥාව) අනුව විචිකාකාරයෙන් කල්පනා කරනවා යනුවෙන් වදාරා කණ, භාසය, දිව, ශරීරය මහස යන ආයතන හයටම ඉහත කී ධර්ම න්‍යාය ඒ විදියටම බලපාන ආකාරය විස්තර කරලා ඇස නැතිනම් රූපය නැති කල්හි චක්ඛු විඤ්ඤාණය නැතිනම් ස්පර්ශයක් හට නොගනී. ස්පර්ශය නැති කල්හි වේදනාවක් නොවේ. වේදනා නැති කල්හි සංඥා නොවේ. සංඥා නැති කල්හි කල්පනා හෙවත් සිතිවිලි නොවේ. සිතිවිලි නැති කල්හි බොහෝ කාලයක් තණ්හා දිට්ඨි මාන වශයෙන් පැවැත්මක් ඇති නොවන්නේය යනුවෙන් කච්චායන භාමුදුරුවෝ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ කෙටියෙන් වදාල දහමෙහි අර්ථය මෙසේ දැනීමයි වදාරා ඇවැත්ති භාග්‍යවතුන් වහන්සේ වෙත ගොස් මේ අර්ථය අසා යම් විදියකින් උන්වහන්සේ වදාරන සේක්නම් ඒ ලෙසින්ම දරාගන්න යයි දේශනා කළා. භාග්‍යවතුන් වහන්සේට මේ සියළු විස්තර ස්වාමීන් වහන්සේලා පැවසුව. භාග්‍යවතුන් වහන්සේ සාදු නාදයක් පවත්වල “මම විස්තර සහිතව දේශනා කළත් ඒය සූත්‍රය ඔහොමමයි. මහා කච්චායන බොහෝම හොඳයි” කියලා අනුමත කළා.

මෙසේ භාග්‍යවතුන් වහන්සේ දේශනා කරද්දී ආනන්ද භාමුදුරුවෝ මෙය අසා ස්වාමීනි! මී වදායකින් කැල්ලක් අරගෙන මොන පැත්ත දිවගාලා බැලුවත් එකම මී පැණි රසය දැනෙනවා වගේ මේ සූත්‍රයේ මූල සිට අගටත් අගසිට මූලටත් අසන විට පුදුම මිහිරියාවක් දැනෙනවා යයි පවසා ස්වාමීනි! මේ සූත්‍රය කිනම් නමකින් හඳුන්වනවාදැයි විමසීය. ආනන්ද! එසේ නම් මේ සූත්‍රය මී පිඬුවක් සේ දැනෙන්නම් මධු පිණ්ඩික සූත්‍රය යනුවෙන් නම් කරමියි වදාළ සේක.

භාග්‍යවත් බුදුරජාණන් වහන්සේ දණ්ඩපාණී හට ඔහුගේ විමසීමට දුන් පිළිතුර දම්සභා

මණ්ඩපයේදී හික්ෂුන් වහන්සේට පැහැදිලි කිරීමෙන් මතු වූයේ හඳුනාගන්නා අරමුණු වලින් කෙළෙස් ඇති නොවන විදියට කොහොමද හැසිරෙන්නේ යන්නයි. මේ සූත්‍රයෙන් ඉගෙන ගන්නට ඇති වඩාත්ම වැදගත් කාරණය ද එයයි.

අපේ හිතේ කෙළෙස් ක්‍රියාත්මක වන අවස්ථා 03ක් තියෙනවා. 1. අනුසය 2. පරිශුච්චාන 3. විනික්කම යනුවෙනි. එයින් අනුසය යනු සත්වයින්ගේ සිත තුළ නැවත නැවත ඉපදෙන කෙළෙස් ස්වභාවයන් නිතරම සියුම් ලෙස තුනිවි නිද්‍රෝපගතව පැවතීමයි. මෙම කෙළෙස් සතක් මේ සූත්‍රයේම දැක්වෙනවා. එනම් අනුසය සතකි. ඒ සත පිළිබඳව සියුම් දැනුමක් කා හට වුවද තිබිය යුතුයි. රාහානුසය යනු ඇස, කන, භාසය, දිව, ශරීරය යන ඉන්ද්‍රියන්ට ගොදුරු වන අරමුණු වලට ඇති කැමැත්ත. එනම්, කාමයන්ට ඇදීමේ ගතියයි. කෙළෙස් සහිත සත්වයාගේ සිත තුළ මෙය තැන්පත් වී පවතිනවා. පටිඝානුසය යනු කේන්ති යන ස්වභාවයයි, තරහවයි. අපි හොඳුනුවත්වම අපේ සිතේ ඉතාම තුනියට තිබෙනවා. යම් යම් අරමුණු වලදී මේ සියුම්ව තැන්පත් වී ඇති පටිඝානුසය ගෙවත් සියුම් තරහව ඇවිස්සී ද්වේෂයක් වී ගැටෙනවා. ඊළඟට දිව්චානුසයයි. මමය මාගේය යනුවෙන් ආත්ම දෘෂ්ඨියක් පවතිනවා. මෙය නිතරම අප සිත තුළ ක්‍රියාත්මක වෙනවා. මේ තත්වය නිසා තමයි සීමා වැටකඩුලු අයිතිවාසිකම් වලින් ආශා බහුල වෙන්නේ. ආශාව වැඩිවන්න වැඩිවන්න කවදාහර් අයිතිවාසිකම් හදාගත්තු දේ ගිලිහෙන විට දුකත් ඒ තරමට වැඩිවෙනවා. මේ ලෝකෙට අපි එද්දීත් භෞතික වූ කිසිවක් රැගෙන ආවේ නැහැ. යන්නෙන් කවදා හෝ අත්හැරලයි. අඩු තරමින් දිවා රැ නොබලා පෝෂණය කළ පිරිසිදු කළ ශරීරයත් දාලයි යන්නේ.

ඊළඟට විචිච්චානුසයයි. මෙයත් අප සිත තුළ සියුම්ව හවයෙන් හවයට ගමන් කරනවා. ඒ නුවණින් දකින්නට, දැනගන්නට ශක්තිය නැතිකමයි. තෙරුවන් පිළිබඳ සැකය සත්වයාගේ අතිතය සහ අනාගත කාලයට අදාල සැකය. ඒ දෙකම පිළිබඳ සැකය. ශික්ෂා පිළිබඳ සැකය. හේතුඵල දහම පිළිබඳ සැකයයි. ඕනෑම සම්බන්ධයක් ඇති විමට ප්‍රාථමික මට්ටමින් හෝ විමර්ශනාත්මක විශ්ලාසයක් තිබිය යුතුය. එය ආර්ය විනයයෙහි ශ්‍රද්ධාව නමින් හැඳින්වේ.

ඊළඟ කාරණය මානානුසයයි. එක එක මට්ටම් වලින් මැනීමයි. මෙය සෙයසමාන, සදීස මාන, කිහමාන ලෙසින් තුනකි. හැමවිටම තමන් ඉහලින් තබා අනුන් පහත දැමීම සෙයසමානයයි. අතින් අයත් එක්ක සමවිමට යෑම සදීස මානයයි. හැමතියක්සෙම තමන් පහත්කොට සිතීම නිහමානයයි. මේ ස්වභාවය අප සිතේ සියුම්ව අනුසය ලෙසින්ම පවතිනවා.

ඊළඟට භවිරානුසයයි. රාගනම් ඇදීමයි කැමැත්තයි. පැවැත්මට ඇති කැමැත්ත භවිරානුසයයි. අපි මෙලොව ඉන්නේ පැවැත්මට ඇති ආසාව නිසාය කවදාහර් ආයු කම් ගෙවීම නිසා මෙලොව අත්හරින්න සිදුවන්න අත්හරින්නේ තවතැනක පවතින කැමැත්ත ඇතිවයි. ඒ නිසයි තව තැනක උපදින්නේ. ඊට කරුණු හැමවිටම අපි නොදැනුවත්වම සකස් කරනවා. ඒ මූල ධර්මය අප සිත තුළ පවතිනවා එය භවිරානුසයයි.

අවිජ්ජානුසය යනු අපේ සිත තුළ කිඳා බැහැල තියෙන අනවධෝධයයි. කුමක් පිළිබඳ අනවධෝධයද? සත්‍ය පිළිබඳයි. ආයතී සත්‍ය නොදන්නා කමයි. කුසලය පිළිබඳව අනවධෝධයයි. බුදුවරු ලෝකෙ පහළ වන්නේ මෙය කියාදීමටයි. "සබ්බි පාපස්ස අකරණං - කුසලස්ස උපසමිපදා" පව් දුරු කරන්න. කුසල් වඩන්න. නමුත් අද සමාජයේ මේ අවවාදය වරද්දාගෙන බොහෝ සෙයින් කරන්නෙම පිත්. පිත් කරමින් කම් රැස් කරනවා. සසර ගමන යනව. පිත් කරාම හොඳ විපාක ලැබෙනව. ඒක සත්‍යයකි. එනමුත් සසරට ආවේනික වූ එනම් ඉපදීමේදී, වයසට යනකොට, ලෙඩවෙනකොට, ප්‍රිය දේ නැති වෙනකොට, අප්‍රිය දේ එකතු වෙනකොට මරණයට පත්වෙනකොට ඒ දුක් කරදර වලින් මිදෙන්න එයින් බැහැ. බුදුහිමියන් පහළවීමට පෙරත් ආගම් ශාස්තෘවරු හොඳ දේ කරන්න කියලා අවවාද කළා. නමුත් ඒ ඇත්තන්ට කුසලය ගැන වැටහීමක් නැහැ. බුදුවරු පමණයි මේ වැටහීම ලබා දෙන්නේ. එනම් නිවනයි. නිවන යනු තණ්හාව නැති කිරීමයි. ඒ සුවය පිත් කරලා තණ්හාව ඇති කරගැනීම තුළින් ලබන්න බැහැ. නමුත් සත්වයා වර්තමානයේ කවදත් මේ හ්‍යාය තුළමයි දුවන්නේ. ඒ අවිජ්ජානුසයේ බලවත් කමයි. බුද්ධ වචනය නොවිමසීමයි.

වත්මන් බෞද්ධ සමාජයේ ප්‍රධාන දුර්වලතම වී ඇත්තේ මේ අවිච්චානුසයයි. 2013 ඔක්. 16 වන දින ලංකාවේ පුවත්පතක් වන "තරුණී" පත්‍රයේ 29 පිටුවේ පළවූ ලිපියක "පංච ශීලයේ පිහිටන්න. ප්‍රතිපත්ති ගරුක වන්න. ඔබටත් ශ්‍රී ස්කන්ධ දෙවි පිහිට නියතයි..." යනුවෙන් ලිපියක් පළවී තිබුණා. එහි වරදක් නොකියමි. එම ලිපියේ අවසානයේ මෙසේද දක්වා තිබුණා. "ශ්‍රී ස්කන්ධ දෙවියෝ පසුගිය දිනවල තැබීලිස්ස පුද්ගලයෝ භාවනානුයෝගීව -මාර්ගවල ලැබීම සඳහා වැඩසිටියහ. එතෙක් මිනිසුන් ඉවත් බවක් තැබීව එම පුද්ගලයාට යාම නිසා එය එතුමන්ට හිරිහැරයක් විය." යනුවෙනි. ස්කන්ධ දෙවියෝ පිහිට වඩා කුසලය අගය කරන බව වත්මන් සමාජයේ මිනිසුන් නොදන්නා නිසා කරගෙන ඇත්තේ එතුමාට හිරිහැර කිරීමෙන් මහත් පවයි.

ඉවත් බවක් තැබීව එම පුද්ගලයාට යාම නිසා එතුමාට මිනිසුන්ගේ කාමරාගය නිවරණයක් (නිවන වැසීමක්) වී ඇත. ලිපියේ තිබූ කරුණු අනුවත් බුදු දහම අනුවත් එය මහත් පාපයකි. ලිපියේ හැටියට දෙවි පිහිට ලබන්න කැබිලිත්තට ගොස් එතුමන්ට හිරිහැර කිරීම නොව නිවසේ ඉඳගෙන පංචශීලයේ පිහිටා ප්‍රතිපත්ති ගරුක වුවානම් එම අකුසලය නොකෙරෙනු ඇත. මිනීමතු අවිච්චා අත්කාරය දුරුලීමට උත්සාහවත් වෙමු. ඒ භාග්‍යවතුන් වහන්සේගේ ද අවවාදයයි. එය දෙවිපිහිට ලැබීමටද හේතුවේ. ශ්‍රී ස්කන්ධ දෙවියන්ද ඒ අවවාදයේ පිහිටා අවිච්චානුසය දුරුකිරීමේ උත්සාහයේ යෙදී ඇති බව ලිපියට අනුව නොවැටහේද? දෙවියන්ටත් "බුදුසරණ" මග. හරයන් වූ අපි ගැන කවර කථාද?

මධු පිණිතික සූත්‍රයේ සඳහන් ඉහත විස්තර කළ සත්ත වීධි අනුසය ධර්මයන් පවතින සිතකට දැඩු ගැනීම, ආයුධ ගැනීම, කළහ, විග්‍රහ, විරුද්ධ කථා, කේලාම් කීම, බොරු කීම වැනි අකුසල ධර්මයන්ට පෙළඹෙනුයේ "පරිශුච්චාන" අවස්ථාව හෙවත් ඇසආදී ඉන්ද්‍රියන්ට ගොදුරු වන අරමුණු නිසා භාත්පසින්ම නැති සිටීමයි ආවේග යනුද එයයි. ඉහත සි අකුසලයන්ට පෙළඹවීමයි. "විතික්කම" අවස්ථාව යනු ඉහත සි කෙළෙස් පිටාර ගැලීමයි. එය පිටාර ගලනුයේ කයින් සහ වචනයෙනි. මේ අදියර තුන පාලනයට භාග්‍යවතුන් වහන්සේ ශික්ෂණ තුනක් දේශනා කළා. එනම් සීලයෙන් විතික්කම අවස්ථාවත් සමාධියෙන් පරිශුච්චාන අවස්ථාවත් ප්‍රඥාවෙන් අනුසය අවස්ථාවත් පාලනය කර ගැනීමටයි. මේ අදියර තුනෙන් ඉතා භයානක වන්නේ විතික්කම හෙවත් සමාජයට කෙළෙස් මුදා හැරීමයි. එය වලකාලීම සඳහා කය සහ වචනය සංවර කර ගත යුතුය. එසේ කය වචන සංවර කරගැනීම හික්මීමයි. හිතේ ස්වභාවය නිතරම අරමුණු පස්සේ දිවීමයි. ඒ දුවන ගතිය හතර කිරීමට කුසල සිතිවිලි වල සිත එකඟ කරගත යුතුය. ඒ සමාධියයි. එවිට ප්‍රසන්න සිතකි. ලොවටම ශාන්තියකි. අද ලෝකයට අවශ්‍ය වී ඇත්තේ ද එයයි. ඒ සඳහා එකම විසඳුමද මේ සූත්‍රයේ අන්තර්ගතවී ඇත.

අපි නිතර අසා ඇත්තේ ජීවිතය මී පැණියෙන් පිරුණු මී වදයක් ලෙසටයි. ("මී වදයකි ජීවිතේ මී පැණි පිරිලා ඇතේ") එනමුත් මධුපිණිතික සූත්‍රය අසා සිටි ආනන්ද භාමුදුරුවන්ට මී වදයක් ලෙසට මී පැණි පිරි ඇති බවට දැනුණේ ලොවිතුරා සද්ධර්මය තුළයි.

"සතිබං රසං ධම්ම රසො ජිනාති" සියළු රසයන් ධම්ම රසය විසින් පරදවයි. ඒ සද්ධර්මාවබෝධය ඔබටත් ලැබේවා යි අද පුර පෝදින අදිටත් කර ගනිමු.

තෙරුවන් සරණයි... !